

SADRŽAJ

1. POJAM I ELEMENTI PRODAJE.....	13
1.1. Tržište	13
1.1.1. Funkcije tržišta	15
1.1.2. Osnovni elementi tržišta.....	15
1.1.3. Granice tržišta	16
1.1.4. Podjela tržišta.....	16
1.2. TRGOVINA	18
1.2.1. Trgovinska preduzeća.....	18
1.2.2. Konkurenčija na tržištu.....	20
1.2.3. Monopol.....	21
1.2.4. Vrste usluga koje se pružaju u trgovini	21
1.3. ROBA.....	24
1.4. TROŠKOVI PRODATE ROBE	26
1.5. KALKULACIJA	27
1.5.1. Vrste kalkulacije	27
1.5.2. Prodajna cijena	29
1.5.3. Nabavna cijena	29
1.5.4. Evidencija robe po nabavnim cijenama.....	30
1.6. KALKULACIJA U TRGOVINI.....	34
1.6.1. Razlika u cijeni.....	34
1.6.2. Uslovi plaćanja	35
1.6.3. Karakteristike isporuke robe	38
1.7. USLUGE.....	39
1.7.1. Podjela usluga	41
1.7.2. Prelazak od dobara ka uslugama.....	43
1.8. KUPCI, PRODAVCI I POTROŠAČI.....	44
1.8.1. Kupac.....	44
1.8.2. Tržište kupaca	48
1.8.3. Kupovina	49
1.8.4. Prodavac	49
1.8.5. Potrošač	51
1.8.6. Pristup potrošačima	51
1.9. PRIRODA I ULOGA PRODAJE	54
1.9.1. Izabrana literatura	56

2. UNAPREĐENJE PRODAJE	61
2.1. MARKETING	61
2.1.1. <i>Marketing strategija</i>	65
2.1.2. <i>Marketinški splet</i>	66
2.1.3. <i>Marketing koncept</i>	67
2.1.4. <i>Ciljevi marketing istraživanja</i>	69
2.1.5. <i>Mas marketing</i>	71
2.1.6. <i>Marketing nabavke</i>	71
2.1.7. <i>Nabavka marketinških usluga</i>	73
2.1.1. <i>Novi pravci u službi marketinga</i>	74
2.1.2. <i>Strategija IMC</i>	77
2.1.3. <i>Promocija</i>	78
2.1.4. <i>Advertajzing</i>	88
2.2. ORIJENTACIJA KOMPANIJE KA TRŽIŠTU	91
2.3. MENADŽMENT	92
2.3.1. <i>Vještine upravljanja</i>	93
2.3.2. <i>Tipovi menadžera</i>	93
2.3.3. <i>Menadžer prodaje</i>	94
2.3.4. <i>Prodajna snaga</i>	97
2.4. MALOPRODAJA.....	98
2.4.1. <i>Trgovina na malo – podjela</i>	99
2.5. UNAPREĐENJE PRODAJE	102
2.5.1. <i>Definisanje unapređenja prodaje</i>	103
2.5.2. <i>Instrumenti unapređenja prodaje</i>	105
2.5.3. <i>Instrumenti unapređenja prodaje-promjene</i>	117
2.5.4. <i>Aktivnosti unapređenja prodaje</i>	118
2.6. KANALI PRODAJE	120
2.6.1. <i>Vrste kanala prodaje</i>	121
2.7. DISTRIBUCIONI KANALI	122
2.7.1. <i>Funkcije distribucionih kanala</i>	123
2.7.2. <i>Tipovi kanala distribucije</i>	123
2.7.3. <i>Strategije distribucije</i>	124
2.7.4. <i>Izabrana literatura</i>	125
3. MERČENDAJZING	129
3.1. DEFINISANJE MERČENDAJZINGA.....	129
3.2. NAČIN DJELOVANJA MERČENDAJZINGA	132

3.2.1.	<i>Pozitivne strane merčendajzinga</i>	133
3.2.2.	<i>Značaj merčendajzinga</i>	134
3.2.3.	<i>Tipovi merčendajzinga</i>	135
3.3.	MOMENTI (TRENUTCI) ISTINE	136
3.4.	MERČENDAJZING MENADŽMENT	137
3.5.	ROBNA RAZMIJENA	139
3.5.1.	<i>Kategorija menadžment</i>	139
3.5.2.	<i>ABC analiza zaliha</i>	140
3.5.3.	<i>Prezentacija proizvoda, lokacija</i>	141
3.5.4.	<i>Princip rotacije proizvoda</i>	142
3.6.	VIZUELNI MERČENDAJZING	144
3.6.1.	<i>Lokacija</i>	147
3.6.2.	<i>Izlog</i>	148
3.6.3.	<i>Displej</i>	149
3.6.4.	<i>Šatori</i>	150
3.6.5.	<i>Baneri</i>	150
3.6.6.	<i>Maloprodajni objekat-osnovni elementi</i>	151
3.7.	ZLATNI TROUGAO	153
3.8.	UPRAVLJANJE ZALIHAMA NA POLICAMA	156
3.8.1.	<i>Planogrami</i>	156
3.9.	IZLAGANJE PROIZVODA	159
3.9.1.	<i>Vrste izlaganja</i>	159
3.9.2.	<i>Pravila izlaganja proizvoda</i>	159
3.9.3.	<i>Enterijer maloprodajnog objekta</i>	162
3.9.4.	<i>Elementi enterijera prodajnog objekta</i>	163
3.10.	INSTORE OGLAŠAVANJE	165
3.10.1.	<i>Vrste indoor medija</i>	165
3.11.	ONLINE MERČENDAJZING/ E-MERČENDAJZING	167
3.11.1.	<i>Prednosti online merčendajzinga</i>	168
3.11.2.	<i>Izabrana literatura</i>	169
4.	TRŽIŠNI ŽIGOVI I ROBNE MARKE	173
4.1.	NOVA EKONOMIJA	173
4.2.	TRGOVAČKI ŽIG I ROBNA MARKA	175
4.2.1.	<i>Nastanak i razvoj</i>	175
4.2.2.	<i>Privatne marke</i>	179
4.2.3.	<i>Privatne marke u funkciji domaće potrošnje</i>	183

4.2.4. <i>Globalne marke</i>	184
4.3. BREND I BRENDING	188
4.3.1. <i>Stvaranje brenda</i>	191
4.3.2. <i>Proizvod i brend</i>	198
4.3.3. <i>Društvene mreže i njihov uticaj na robne marke</i>	201
4.3.4. <i>Izabrana literatura</i>	202
5. FRANŠIZING	207
5.1. EVOLUCIJA FRANŠIZINGA.....	207
5.2. DEFINISANJE I POJAM FRANŠIZINGA.....	210
5.2.1. <i>Franšizne fondacije</i>	210
5.2.2. <i>Pravna regulativa</i>	214
5.3. SAVREMENI TREND OVI U FRANŠIZNOM POSLOVANJU	216
5.4. RAZLOZI ZA FRANŠIZING	217
5.4.1. <i>Strateški preduslovi za pokretanje Franšizinga</i>	219
5.4.2. <i>Motiv franšizodavca</i>	220
5.4.3. <i>Tipovi franšize</i>	221
5.4.4. <i>Metode franšizinga</i>	224
5.5. FRANŠIZNI SISTEM	227
5.5.1. <i>Prednosti i mane franšiznog poslovanja</i>	228
5.5.2. <i>Kako istražiti franšizu?</i>	230
5.5.3. <i>Kupovina nove franšize</i>	232
5.5.4. <i>Kupovina postojeće franšize</i>	232
5.6. NAJČEŠĆA PITANJA O FRANŠIZINGU	233
5.7. ALTERNATIVA FRANŠIZINGU	235
5.7.1. <i>Izabrana literatura</i>	236
Tabela slika.....	237
6. GLOSAR.....	238
7. INDEKS POJMOVA	240